

ת"פ 54819/07/15 - מדינת ישראל נגד טום עקיבא

בית משפט השלום בפתח תקווה

18 יולי 2017

ת"פ 54819-07-15 מדינת ישראל נ' עקיבא
54842-07-15

מספר פל"א 299679/2015

לפני כבוד השופט, סגן נשיאה חגי טרסי
המאשימה מדינת ישראל

נגד הנאשמים
טום עקיבא

נוכחים:

ב"כ המאשימה - עוה"ד קרן פינלקס

הנאשם וב"כ - עוה"ד טלי חזום

[פרוטוקול הושמט]

גזר דין

הנאשם הורשע על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון בכתב אישום מתוקן, ובו שלושה אישומים בגין עבירות סמים אותן ביצע באמצע שנת 2015, על רקע פעילותה של סוכנת משטרתית סמויה. באישום הראשון הורשע הנאשם בעבירה של תיווך בסם מסוכן, בכך שביום 7.5.15 תיווך במסגרת עסקת סמים בה רכשה הסוכנת המשטרתית סם מסוכן מסוג קוקאין, במשקל נטו של 1.6189 גרם וזאת בתמורה ל-500 ש"ח. באישום השני הורשע בעבירה של סחר בסם מסוכן, בכך שביום 1.6.15 מכר לסוכנת 1.6638 גרם קוקאין בתמורה ל-1,000 ש"ח. במסגרת האישום האחרון הורשע בעבירה של החזקת סם לצריכה עצמית בכך שביום 20.7.15 החזיק בביתו סם מסוכן מסוג קנבוס, במשקל כולל של 1.38 גרם.

אין צורך להכביר במילים לגבי החומרה הרבה הכרוכה בעבירות הסמים ובראשם העבירה של סחר בסמים. מדובר בעבירות אשר פוגעות פגיעה ממשית בערכים חברתיים מרכזיים וביניהם הצורך להגן על שלומו של הציבור, על בריאותו,

עמוד 1

על בטחוננו האישי ועל רכושנו, שהרי עבירות הסם פוגעות לא רק במכורים ובמשתמשים אלא גם בבני משפחותיהם, במכריהם ובחביריהם וכן בציבור בכללותו, לנוכח היותן מוקד מחולל פשיעה בתחום עבירות הרכוש והאלימות. לצד עבירות הסמים החמורות קבע המחוקק עונש מחמיר העומד על 20 שנות מאסר, ואף בתי המשפט נוהגים דרך קבע ליישם ענישה מחמירה, אשר כוללת למעט במקרים חריגים מרכיב ממשי של מאסר לריצוי מאחורי סורג ובריה.

לצד עמדות עקרוניות אלה, הרי שעל פי הוראות תיקון 113 לחוק העונשין יש מקום לקבוע מתחם עונש הולם על פי הנסיבות הספציפיות של העבירות ולהתאים את המתחם לסוג הסם, למהות העבירה, לכמות בה עסקינן וליתר הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות. במסגרת הפרשייה הנוכחית דנתי כבר לא פעם במקרים דומים וראוי לשוב ולהזכיר כי במקרה זה מדובר בעבירה בסם מסוג קוקאין, סם המוגדר כסם "קשה", בכמות שאינה מבוטלת ובתמורה כספית ממשית. במקרים קודמים מצאתי כי עתירת המאשימה לקביעת מתחם עונש הולם למעשים מעין אלה הנע בין 8 ל-18 חודשי מאסר בפועל הינה עתירה הולמת, אם כי מצאתי לנכון לציין שניתן אולי למקם את הרף התחתון על פרק זמן מצומצם מעט יותר, בהיקף של 6 או 7 חודשים. מכל מקום, אני שב ומחווה דעתי כי הרף התחתון של מתחם העונש הולם בעבירות של סחר בסם מסוג קוקאין בכמות ממשית של גרם ויותר, אינו כולל סיום ההליכים בענישה על דרך של עבודות שירות בלבד. במקרה זה ביצע הנאשם גם עבירה של תיווך בסם, בהיקף דומה, כאשר באשר לעבירה זו ניתן לקבוע מתחם מקל מעט יותר, הנע בין 5 ל-14 חודשי מאסר בפועל ואילו לצד העבירה של החזקת סם לצריכה עצמית המתחם הנוהג נע בין מאסר מותנה לבין מאסר בפועל קצר. ככל שיש לראות בכלל מעשיו של הנאשם במסגרת כתב האישום המתוקן כאירוע אחד לצורך גזירת הדין, הרי שהמתחם שיש להחיל נע לטעמי בין 10 ל-30 חודשי מאסר בפועל. אני מפנה בהקשר זה למתחמים שקבעתי בעבר במסגרת פרשה זו, במסגרת ת.פ. 15-07-50664 בעניין שעבני וכן ת.פ. 15-07-45340 בענין אלמליח, עניינים אשר יוזכרו בהמשך פעם נוספת.

ראוי לציין כי ההגנה לא התמקדה בנושא זה בטיעון מפורט בסוגיית המתחם, שכן הסוגיה העיקרית המתעוררת במקרה זה נוגעת לשאלת הסטייה לקולא מטעמי שיקום והיקפה של סטייה זו, נושאים אשר ידונו בהמשך. מכל מקום, לאחר שנקבעו מתחמי הענישה יש לאתר את העונש המתאים לנאשם בגדר המתחמים או תוך סטייה מהם, לנוכח מכלול הנסיבות אשר אינן קשורות לביצוע העבירה אלא נוגעות יותר לנאשם עצמו, לעברו, להתנהלותו ולסיכוי השיקום המעוגנים בתסקירי שירות המבחן.

בהקשרים אלה אציין כי על פי התסקירים המונחים בפני, אשר עקבו לאורך פרק זמן ממושך אחר הנאשם, הרי שמדובר בבחור צעיר כבן 26, אשר אין לחובתו הרשעות קודמות כלשהן. מדובר במי שסיים 12 שנות לימוד, מחזיק בתעודת בגרות מלאה ושירת שירות צבאי מלא תוך תרומה ביחידה קרבית. על פי התסקיר הנאשם אינו בעל דפוסים עבריינים מושרשים ולאורך השנתיים שחלפו מאז מעצרו ועד היום מסר דרך קבע, במסגרות שונות, בדיקות שתן נקיות. כבר במהלך תקופת פיקוח המעצר שולב הנאשם בקבוצה טיפולית מתאימה במסגרת שירות המבחן, הגיע לכלל המפגשים וביטא תוכניות נורמטיביות לעתיד. גורמי הטיפול התרשמו באותה העת כי הוא מגלה יכולת לבחינה עצמית ומוטיבציה לשינוי. על רקע זה נדחו הדיונים מפעם לפעם, על מנת לאפשר השתלבותו של הנאשם בהליך טיפולי. על פי המפורט בתסקיר מחודש מאי 2017, הופנה הנאשם לטיפול ביחידה להתמכרויות בראשון לציון אלא שעל פי חוות הדעת של גורמי הטיפול במקום, הנאשם לא נמצא מתאים לטיפול במסגרת היחידה. באותה עת שיקפה גם קצינת המבחן את קשייו של הנאשם לעמוד בקשר רציף עם השירות וחיוותה דעתה כי לצד הבעת מוטיבציה מילולית לטיפול, הרי הערכה היא כי מוטיבציה זו מונעת ברובה מן ההליכים המשפטיים המתנהלים נגדו ומהחשש כי הרשעתו עלולה למנוע ממנו

להמשיך במסלול חיים נורמטיביים ובלמודים אקדמיים. על רקע זה המליץ אומנם שירות המבחן לנקוט כלפי הנאשם בגישה שיקומית טיפולית, לרבות על דרך של הטלת צו מבחן אך לא המליץ על ביטול ההרשעה. לבקשתו של הנאשם לא נשמעו הטענות לעונש בחודש מאי והדין נדחה להיום לצורך קבלת תסקיר משלים. במסגרת תקופה זו מצינת קצינת המבחן את מאמציו של הנאשם לעמוד בקשר רציף עם שירות המבחן ולקדם את עצמו באופן משמעותי בנושא ההשתלבות בטיפול. במסגרת זו פנה הנאשם במהלך חודש מאי האחרון למטפל פרטי והוא מגיע באופן סדיר לפגישות השבועיות עימו ומוסר בדיקות שתן נקיות. הגורם המטפל, אשר אף העיד בפני בעצמו היום ומסר התרשמותו החיובית מהנאשם ומיכולותיו להירתם מהטיפול ולהימנע מביצוע עבירות דומות בעתיד, סבור כי הנאשם נכון לבחון את עצמו בביקורתיות, מבטא חרטה וצער על מעורבותו ויוכל להיתרם מהמשך הטיפול. שירות המבחן התרשם כי במהלך תקופת הדחיה גברה המוטיבציה לשינוי המצב ולשינוי דרכיו של הנאשם ועל רקע זה שבה קצינת המבחן וממליצה על אימוץ הפן הטיפולי שיקומי. סוגיה נוספת העולה מהתסקיר נוגעת לקבלתו לאחרונה של הנאשם ללימודים במרכז האקדמי הבינתחומי בהרצליה במסלול ייעודי למצטיינים, בתחום מנהל העסקים. לנוכח המסמכים שהוצגו בנושא זה והפוטנציאל הגבוה בו ניחן הנאשם, ממליץ שירות המבחן זו הפעם לשקול בחיוב את ביטול ההרשעה ולהשית צו של"צ בהיקף של 320 שעות במסגרת הענישה הקונקרטיית.

בטרם אתיחס לעונש שיש להשית על הנאשם ולשאלת הסטייה לקולא ממתחם העונש ההולם והיקפה, אבקש להקדיש מספר מילים לבקשת ההגנה הנתמכת בתסקיר לביטול ההרשעה. אין חולק כי האפשרות לביטול ההרשעה הינה אפשרות חריגה, אשר תיושם רק במקרים יוצאי דופן וקיצוניים, בהם מתקיימים שני תנאים מצטברים שנקבעו במסגרת הילכת כתב. דומה כי במקרה הנוכחי עיקר הדגש ניתן על ידי שירות המבחן ועל ידי ההגנה, לתנאי הראשון שעניינו החשש כי הרשעה תפגע פגיעה חמורה וקונקרטיית בשיקום הנאשם, בשל הפגיעה האפשרית בלימודים, בארץ ובחו"ל ובהמשך הפגיעה אפשרית במקומות עבודה מתאימים למי שנושא בתארים אקדמאים בתחום בו מעוניין הנאשם להתמקצע. הסנגורית מאשרת אומנם כי לא צפויה פגיעה בלימודים עצמם בתוכנית אליה התקבל הנאשם אך אני מוכן לצאת מנקודת הנחה סבירה כי הרשעה בעבירות סמים חמורות תקשה על הנאשם בעתיד למימוש הפוטנציאל, הן בתחום הלימודים והן בתחום התעסוקה. יחד עם זאת, לא ניתן להתעלם מהתנאי הנוסף שנקבע בהילכת כתב, תנאי בעל חשיבות מרכזית, אשר מעמיד את סוגיית ביטול ההרשעה בפרופורציה המתאימה. מדובר על כך שניתן לשקול ביטול ההרשעה רק באותם מקרים בהם ביטול זה לא יפגע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים, דוגמת שיקולי הגמול וההרתעה, וזאת בשים לב לסוג העבירה ולנסיבותיה. במקרה שלפנינו מדובר במי שלאורך כחודשיים, במספר הזדמנויות, ביצע עבירות סמים חמורות. מדובר בביצוע של עבירה של סחר ועבירת תיווך בשני אירועים נפרדים, בסם מסוכן מסוג קוקאין. מעשים מעין אלה אינם יכולים לדור בכפיפה אחת עם סיום ההליכים ללא הרשעה. ראוי יהיה להזכיר בהקשר זה גם את שיקולי השוויון, במיוחד כלפי נאשמים נוספים באותה פרשיה ממש, אשר גם הם היו בחורים ובחורות צעירים וצעירות, נטולי עבר פלילי, ואשר זכו להמלצות חיוביות מטעם שירות המבחן לאחר הליכי טיפול ממושכים, לעיתים משמעותיים יותר מאלה בהם נוטל הנאשם שבפני חלק, ובכל זאת לא רק ששאלת ביטול ההרשעה לא עלתה כלל על הפרק, אלא שהם נידונו לריצוי עונשי מאסר בפועל, מי מאחורי סורג ובריה ומי, לפני משורת הדין, בעבודות שירות. התוצאה הכוללת של נתונים אלה הינה כי אין מקום במקרה זה, כמו גם ביתר המקרים, לבטל את ההרשעה כאשר מדובר בעבירות מעין אלה, וככל שאכן תגרם לנאשם פגיעה כלשהי בעתידו, הרי שמדובר בתוצאה שהינה תולדה טבעית של מעשיו שלו ועליו להתמודד עם כך כחלק מנטילת האחריות על מעשיו.

באשר לענישה שראוי להשית על הנאשם, הרי שההחלטה כרוכה בהתלבטות לא מבוטלת. ביהמ"ש אינו שש לשלוח

למאסר מאחורי סורג ובריה בחור צעיר ובעל פוטנציאל, אשר כל עתידו לפניו ואשר השקיע מאמצים מאז מעצרו לשנות את דרכו ולהימנע מביצוע עבירות. יחד עם זאת, אני שב ומזכיר כי מתחם העונש ההולם למעשיו עומד אפילו ברף התחתון שלו על ריצוי תקופת מאסר ממשית מאחורי סורג ובריה. כמו כן, הנאשם אומנם השתלב לאחרונה בטיפול, אך מדובר בתקופה קצרה ביותר בה הוא נוטל חלק בהליך הטיפולי הנוכחי ובעבר הלא רחוק לא נמצא הוא מתאים להשתלב בטיפול במסגרת אליה הפנה שירות המבחן ואף נוצר הרושם כי המוטיבציה לטיפול הינה חיצונית. נתונים אלה תומכים בטענת המאשימה כי אין מקום לסטייה לקולא ממתחם העונש ההולם וכי יש להשית על הנאשם מאסר בפועל לתקופה אשר ניצבת ברף התחתון של מתחם העונש ההולם שנקבע. לצד דברים אלה, המדובר כאמור בבחור צעיר, ללא עבר פלילי, אשר התנתק לחלוטין משימוש בסמים במשך השנתיים האחרונות. על אף תקופת הטיפול הקצרה, ההתרשמות הן של הגורם המטפל והן של שירות המבחן הינה חיובית מרצינותו של הנאשם, מהמוטיבציה שלו ומכוונתו הכנה לעשות שינוי בדרכיו. מדובר במי שתרם לחברה תרומה ממשית בשירות צבאי קרבי ובפעולות התנדבות. שמעתי מעדי האופי על הטלטלה האישית והמשפחתית שחוו לנוכח מעצרו. שמעתי גם את דבריו הכנים של הנאשם באשר לכוונתו להימנע בעתיד מכל עבירה, בוודאי מתחום הסמים. דומה כי כל אלה מצדיקים, לאור האמור בתסקירים והאפשרות המצטיירת מתהליך שיקום חיובי, לסטות לקולא ממתחם העונש ההולם. יחד עם זאת, בנסיבות רגילות, ואני מפנה בהקשר זה לעניינו של שעבני שהזכרתי מוקדם יותר לא הייתי מקל עם הנאשם עד כדי הימנעות מוחלטת משליחתו לריצוי מאסר מאחורי סורג ובריה. יחד עם זאת, לא ניתן להתעלם מכך שנאשם זה הינו אחד הנאשמים בפרשיה רחבה יותר, בה ניתנו כבר החלטות על ידי בית משפט זה כמו גם על ידי ערכאת הערעור. במסגרת עפ"ג 2388-11-16 שם נדון עניינו של שעבני בפני ערכאת הערעור, מצאה זו, הן משיקולי שיקום והן משיקולי אחידות ענישה, להקל בעונשו ולהמיר את תקופת המאסר שהושתה עליו בעונש מאסר לריצוי בעבודות שירות. אזכיר כי בעניינו של שעבני מדובר היה בשתי עבירות של סחר בסם מסוג קוקאין בהיקף דומה וכן בעבירה נוספת של סיוע. במסגרת אותו פסק דין הוזכר גם עניינה של שחר פלג, אשר נדונה אף היא בגין מעשים דומים בבית משפט זה ל-6 חודשי מאסר אשר ירוצו בעבודות שירות. בשים לב להחלטות אלה ומכלל הטעמים שפורטו, לא אמצא את הדין עם הנאשם ואטיל עליו עונש מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות לפרק הזמן המרבי המותר בחוק, וזאת לצד מרכיבי ענישה משלימים כמתחייב.

לאור כל האמור לעיל אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

1. מאסר בפועל למשך 6 חודשים, אשר ירוצה בעבודות שירות במסגרת "פתחון לב" בראשון לציון החל מיום 19.10.17.
2. 10 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא כי במשך 3 שנים מהיום לא יעבור כל עבירת סמים מסוג פשע.
3. 5 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא כי במשך 3 שנים מהיום לא יעבור עבירת סמים מסוג עוון.
4. קנס בסך 12,000 ש"ח או 80 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-6 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, החל מיום 10.8.17. ככל שקיימת הפקדה בתיק המעצר הרי לבקשת הנאשם תקוזז ההפקדה מהקנס.

5. אני פוסל את הנאשם מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה למשך 6 חודשים וזאת על תנאי כאשר התנאי הוא כי במשך שנתיים מהיום לא יעבור כל עבירת סמים.
6. ניתן בזאת צו מבחן למשך שנה בעניינו של הנאשם ומובהר לנאשם כי אם לא יעמוד בתנאי הצו, עשוי ביהמ"ש להתבקש לדון בעניינו מחדש ואף לגזור את הדין מחדש.
7. אני מורה בהסכמה על חילוט מכשיר הטלפון שנתפס מידי הנאשם.

המוצגים יושמדו.

העתק יועבר לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות.

המזכירות תסרוק את המסמכים ע/1.

**ניתנה והודעה היום כ"ד תמוז תשע"ז,
18/07/2017 במעמד הנוכחים.
חגי טרסי , שופט, סגן נשיאה**

הוקדעלידידוריתסבג